

Ese de döne ori in septemana: Joi si Domenica; era cindua va preste importanta materialelor, va fi de trei sau de patru ori in septemana.

Prețul de prenumerare.

pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diameata de anu	4 fl. v. a.
" patraru	2 fl. v. a.
pentru Romania si strinatate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
" diameata de anu	6 fl. v. a.

pentru Romania si strinatate:

ALBINA

Pesta in 10 maiu n. 1871.

Scirile sosite despre intelnirea de vineri, sambata si domineca a principelui Bismarck si cu Jules Favre in Francofurtu si despre resultatul negocieriiilor de pace, precum sosira din döne parti, intocmai sunt de cuprinsu diferit. Pre candideaza cele sosite de la Versalia si Francofurt — suna, ca tota puncturile de diferintia s-au complanat, ca — cestiunea despre respunderea celor cinci miliarde a fostu proprie numai secundaria, si ca deci acum are se urme o sprigintire poterica a guvernului Versailles contra Parisului: d'alta parte, a nume din Berlinu se depesi ca — intelegera si complanarea n'a succesu, si ca Prussia are se pasiesca in Frantzia activa, pentru a-si sustien conditiunile stipulate in preliminariu de pace. In urma acestei alarmatorie sciri, bursa din Berlinu ieri se fia fostu cuprinsa de o panica infriicosiata.

Intr'un a se unescu ambele parti, cumca adeca principale Bismarck se afla pe cale spre Frantzia; numai catu unii o splica acesta calatoria in favorea pacii, altii erai tocmai contra ei. — Cele mai prospete sciri sunt linisitorie.

Conflictul intre Sultanul de Constantinopole si „Kedivulu“ seu, v.-regele Egipetului — nu s'a complanat, dar a intratu erai preceala pactarilor.

Continua a face mare sgomotu in lumea diplomatica, si de aceea venim a le aminti si noi aici — descoperirile ce fece Bismarck in parlamentul Germaniei in 2 maiu, despre pretensiunile lui Napoleon din an. 1866. In augustu adeca alu acelui anu, dupa incheierea resbelului in Bohemia, Imperatul Napoleon se fia cerutu categoric in Berlinu cedera Mainzului si cu o parte a teritoriului de prin prejuru, in casu de negativa, amenintiendu in data cu resbelu.

Bismarck se fia denegatu asemenea categoric; in locu de resbelu insa se fia urmatu apoi din Parisu o declarare a Imperatului ca — acea cerere categorica i-ar fi stors-o — nu sciu cine — in morbulu seu!

Mai de unadi acesta descoperire se facu motivulu unei interpellatiuni in parlamentulu Angliei si — responsului ministrului anglu, desi nu de a dreptulu, totusi indirecte adeveri realulu acelei descoperiri.

Ce noi trebuie se constatamu dupa acesta descoperire este, ca ea dovedesce pan' la evidientia, nerusinat a mintiuna a lui Napoleon dupa caderea de la Sedan, cumca — nu elu ar fi autorulu resbelului, ci opiniunea publica i-ar fi dictat resbelulu. Eca ca descoperirea lui Bismarck ni areta, cumca Napoleon, seu se dicemu macar curtenii lui, de multu portau resbelulu in inima, pre candu bietulu poporu nici nu visau de resbelu!

„Allg. Zeit.“ de Augsburg in nrulu seu de dominec a trecuta, publica unu articlu de la Dunarea de diosu, carele se occupa, cum se vede, cu multa cunoascinta a lucrurilor, de Carolu si de România. Dice ca nouu ministeriu, desi ne-parlamentariu, dejă poate se arete unele succese. „Par' ca s'a introdusu mai multa ordine in administratiune, in politia si in serviciul esternu, — mai multa ordine, de catu s'a observatu de 10 ani de dile!“ Totusi nu crede ca regimulu va fi in stare a compune o camera, carea conformu dispusetiunilor constitutiunei, se votedie modificatiunile dorite in constitutiune; pretinde deci intrenirea diplomatica, o intrenire indreptatita, dupa statul Romaniei este unu statu con-

ventionalu, creatu astfelu cum este, de diplomatie. Ne-indreptatita insa, si ne-permisibile tiene o interventiune partiale, fia din partea Muscalului seu a Turciei.

Diet'a Ungariei lucra totu princiuni; a nume se framanta multu cu proiectul despre judecia.

Congresulu serbescu se va intruni in Carlovetsu pe d'a inaltiarei Domnului; curendu dup'aceea Delegatiunea Congresului romanu va fi invitata a se adună si ea in Carlovetsu, pentru a luă in finale desbatere cele deja combineate in sub-comisiuni.

Infratirea de la Brasovu,

intielegemu pre cea deja incheiata cu atata pompa in noaptea de 22 spre 23 aprilie, inca nici acum a incetatu a-si arunci valurile sale spumegande prin fale — nostre si straine.

In a nostra diaristica multi se arata rezervati si cuprinsi de banuele, unii essaltati de bucuria, unii — nepasati, unii in fine superati si chiar indignati.

Ajunge acesta aparitiune, pentru a dovedi ca — evenimentul a fostu strordinariu, neasteptat si suprindatoru, si ca — insemnata, importanta lui — publicul nostru national, asi-dicendu opiniunea publica, n'o poate cuprinde si pricepe bine — nici pacuma.

Acest's este caus'a ca — si noi venim a mai vorbi o data de acelu evenimentu.

Ni s'a spusu ca — este de insemnata locala si ocazionale; si noi am disu: bine, Ddieu se vi ajute, se vi ajungeti scopulu. In fine politic's generala nu eschide in certe casuri urmarea unei politice locale, a nume atunci, candu acest'a nu poate se fia prejudiciosa pentru aceea, ci inca o spriginesce, directu seu indirectu. — Mai tardi s'a negatu ca ar fi politica locale. Fia si asiá, numai se fia bine.

Romanii din Brasovu — trecu, cum credem, cu dreptu cuventu, de — culti, intieleginti si nationalisti in gradu eminent: ei — cum am cutesa noi se supunem ca nu se vor fi socotit bine-bine — ce facu? Cine — facia cu cultur'a mai nalta, intieleginti a mai practica si devotamentul national probat alu loru — potea se se sentie indreptatit, a presupune in parte-li motive usioare, tendintie reale!

Noi n'am fostu nici preveniti, nici pre-consultati; dar — nici nu avem pretensiunea d'a ave parte la tota miscarile de interesu localu.

Mai multu: noi de lungu timpu am observatu aici, prin cercurile dlror stepanitori ai nostri — lucrându-se de astfelu de manifestatiuni; insa ne-am convinsu ca pre noi nu vor se ni priviesca, si am disu: candu ve veti apropiá de noi, vom fi la postulu nostru, si ni-am cautat de lucru.

Ei bine, — unde a ajunsu treb'a? A ajunsu acolo, ca deja se suna, cumca incuraginti autori si actorii, dejă lucra din tota poterile, a trece de la Brasovu la Fagaras, de la Fagaras la Nasaudu, etc. etc.

Ei bine, deca este asiá, atunci nu mai incapa indoiela ca este o sistema, si deca este o sistema, fora tota dubietatea ea este strategica-politica. Sciu duii Brasoveni de acestu — minunatu placu??

Nu ni este, nu ni poate fi intintiunea d'a face imputatiuni cuiva, ba nici chiar d'a descoperi aci tota despre catu intieleseram, cate ni se reportara — de aici din Buda-Pesta si de prin tota partile patriei — in acesta privintia. Nemicu alt'a nu vremu decat se spunem onorabilul nostru Publicu, cumca suntem cu tota atentiu a supr'a celoru intemplete la Brasovu si a supr'a celoru ce se urmarescu mai departe; er pre domnii actori se-i avisam cu se scia ca, pana se vedem u'nu rezultatul locale favorabilu, pasulu loru dejă se

escontédia intru interesulu politicei capitale contra nostra.

Nu ni-ar poté fi nici spre folosu, nici spre onore, deca mane poimane s'ar dovedi, ca contrarii nostri, spre a ni paralisa actiunea nationala, — ce nu li va succede nici o data, — s'au incercat a abusa chiar de cea mai culta si intelligente parte a natiunii nostre, ne-au pacalit de li-am permis a punere parchii loru chiar pe acelu punctu alu nostru, pre care-lu consideram noi de celu mai sicuru si mai forte.

Noi nu suntemu in contra infratirei; dormim in fratirea cu tota poporale, cu natiunea magiara desclinitu, insa tare ne temem de fratirea pe sub ascunsu; mai alesu candu scim cu domnii magari, candu ne numescu frati, in faptu ne tienu de „servum pecus“ alu loru!

O cestiune bisericésca momentósa.

Cetindu desbaterile sinodului archidiecesanu din Sibiu de estu-timpu, mai multe am aflat — cam greu pricepute pentru noi, cate una insa n'a imparat chiar straiua.

Astfelu la o interpellatiune a deputatului Branise, in privint'a administratiunei parochiei de la biserica suburbii Josefinu din Sibiu — „contra vointiei poporului“, — intieleginti, contra spiritului Statutului org. presedintele substitutu alu sinodului, parintele Vardari si protosincel N. Popa, dede deslucirea ca — intemeiatoriul acelei biserice Hagi Popu, ca „ctitoru“, a lasatul dreptulu d'a portă grigia de biserica urmasilor din famili'a sa, si altimulu repausatu din acesta familia, barontula Const. Popa, „concrediutu ctitoratului Es. Sale Archi-episcopului si Metropolitului

Nu am ajunsu inca a afia cum s'a decisu acesta causa prin Sinodu, acesta cestiune, atata insa nu potem a nu reflecta la deslucirea si interpretarea ei din partea episcopatului, ca —

„Ctitorii“ portatori de grigia pentru o biserica, potu se aiba drepturi, varie drepturi la aceea biserica, dar acele drepturi — o data nu potu se fia contrarie institutiunilor nostre bisericesci, si a dou'a ele potu se fia numai personali ale binefacitorului ctitoru, er nici o data transferibili seu cessibili personelor de a trei'a.

Ctitoratulu in biserica nostra, este multu mai putenu decat patronatulu in biserica romana-catolica, si o diferintia essentiala intre ambele este tocmai aceea, ca — pe temeiulu de fondatiuni pentru o biserica, patronatulu se intemeiede cu dreptu ereditariu, pre candu la noi ca cineva se se pota numi ctitoru si se pota ave certe drepturi pe temeiulu ctitoratului seu, elu inausi trebuie se ingrigasca de biserica, din ale sale proprije medilice.

In acelu intielesu insa splicandu si aplicandu ctitoratulu, cum ilu splica in Sinodulu archidiecesanu parintele Popa, si cum ilu practica archi-episcopatulu in biserica suburbii Josefinu, — elu poate se deo si intr' adeveru si da locu la abusuri, cari se ni paralisedie in triga viet'a constituionale democratice a bisericei.

Astfelu acesta cestiune ni se impre forte momentósa si — ca un'a ce atinge unu principiu generale, trebuie revindicata resortului seu competitiei congresuale.

Unu morbu socialu.

Dlu corespondinte alu nostru de la sinodulu eparchialu din Aradu, celu-ce mai de unadi, in nr. 34, ni enarà unele episode din acelu sinodu, ca de incheiere ni promisi ca ni va enarà unele si din afara de sinodu, a nume o intemplare a amicului nostru Borlea cu dlu adv. Jos. Popoviciu, deputatu sinodal, asesore consistorialu si membru alu directoratului societatei lit. romane pentru cultur'a poporului.

Am primitu — sunt cateva dile — articolul promis; l'am ceditu si recetit; ne am amarit si necagitus multu si ne-am superat su-

Prenumeratii se facu la toti ddcorespondinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditor; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunturi si alte comunicatii de interesu privatul — se responde cate 7 cr. de linia; repeturile se facu cu pretiu scadintu. Pretiu timbrului cate 30 cr. pentru una data so anticipata.

indignat si mai multu: dar — nu ne-am potutu decide a-lu dà publicitatei; si desi ni se citara cele mai solide dovedi si marturii, spre a ni revoltat sufletulu, — n'am avut curajul a dà prin colonele foisi nostre, presintului si posteritatei — unu documentu de atata monstruza morală, a ni petat organulu prin insecuritatea unui atare scandalu!

Onorabilulu nostru Publicu — de sicuru a observat, de cati-va ani, de candu totu minutulu si interesulu essinttiei ni l'am dedicat luptei pentru o ideia mare dar cam desperata, — cu cată necrutare, cu ce miserabile calumnii, in ce ordinariu si brutu modu suntemu noi — dintro certa parte atacati: — dar am indurato, le-am ignorat si chiar iertat acelui atacuri; am socotit intru noi, ca nu ni-ar fi iertat se fumu susceptibili, ci — deca sunt omeni, pre cari mintiunile, calumnile, barfelele ordinarii in contra nostra ii facu fericiti, pre catu timpu mai gaseseu unu publicu, carui i placu acelii mintiuni, calumnii si barfele, — de, fie-li de bine! — de impedecat acei omeni totu n'au fostu in stare a ne impedecat intru activitatea nostra natiunale, intru facerea detorintiei nostre. Insa — nu astfelu — de ne-pasati potem se remanem facia de asemenea atacuri nedrepte, brute si crude, candu ele se facu amicilor nostri pre stimati, barbatilor celor mai solidi si demni, mai luminati si devotati natiuniei, precum — invocam de marturia faptele, esperint'a trecentului, invocam pre fie-care sufletu dreptu, ca este — forta tota indoiela — Borlea unulu.

Desi deci nu vom publica descrierea si critica detinuta si agera a corespondintului nostru a supr'a casului, nu potem totusi sa-lu ignoram, se-lu lasam se treaca nemarcat, se devina morbulu totu mai grasante, mai periculos! Si de aceea ne-am apucat se vorbim noi, in modulu nostru, se vorbim mai multu in generalu si catu se poate de scurtu — despre acea intemplare, pre care dlu corespondintele alu nostru ni-o descrie si caracterisca ca o episoda lunga si scarboasa.

Am fostu si noi junii, si ca atari, ne-am facut si noi observabili prim aspiratiunile nostre natiunale; dar noi pururi si-am cautat si aflatase basele de mancare, chiar de ambitiune, intru a onora, a laudat, intre noi s'ar fi gasit unul, carele se vrę cutesa a carti cu limba murdară a supr'a unui Murgu, Baritiu, Laurianu, Maiorescu, etc. acela de sicuru nu mai era suferit in societatea nostra; chiar si astazi, dupa ce adauuseram studia de inca 20 de ani, si dupa ce sorteau ne dusa se facem eserintie practice mai multe decat altii, ori catu se diferesc in multe privintie parerile si chiar convictiunile nostre de ale celor mai betrani, in criticele nostre, candu tocmai suntemu necesitati a le face, nu scim se alegem spresiuni destul de fine si moderate, ca nu cumva se-i vatemam pre anteluptatorii nostri de mai nainte: — astazi junii aspiratori la rol'a de conductori, parte mare si cauta basele de védia, popularitatea — intru a injurat catu mai multu pre cei mai betrani din lupta; critica loru — sunt barfelele ordinarii, mintiunile cele mai gretioase, o limba bruta si cruda; si — ei gasesc unu publicu, loru-si asemenea, carele ii aplauda, si mai gasesc unu publicu, destul de indiferinte, carele ii sufera!!

Aci este reul; reul este unu morbu social epidemic, o ciuma ce ni amerintia moral'a poporului, ni pericleta visiorul natiuniei.

Acestu reu — trebuie sterpit; morbul trebuie vindecat.

Dlu Ios. Popoviciu, a fostu alesu prin adunari unde influenti a nostri era precomunitaria, in Consistoriu si in Directiunea societati literaria din Aradu; a fostu alesu ca unul dintre cei mai buni si mai intieleginti, fora privintia la legaturele sale — quasi politice: — motivulu, intentiunea a fostu, ca se dama aspiratiunilor june si nobilă ocasiune d'a cunoscere

si d'a invetia si d'a s' formă astfelui pentru viitoriu.

Va se dica, dsa este unulu dintre cei distinsi; de aceea portarea sa, ce ne constrinse se scriemus acestea, indoit si intreit ne-a superat.

Si acum se spunem — cătu mai pre scurtu intemplarea.

Pentru că intr'o siedint'a a sinodului, la o cestiune speciale, dlu Borlea si-a spusu en indatinat'a i franchetia opiniunea sa, o opiniune pre care, intru cătu ni este ea cunoscuta, o tienemus de corecta, si fiind că acea cestiune, din intemplare, atingea pre unu proutu, ruda de aproba a dui Jos. Popoviciu, — acest'a in locuri publice, naintea mai multora, de repetitive ori, a pronunciatur cu inversiunare cele mai injuriose, nedemne si ordinarie batjocure contra dui Borlea — nu numai, ci cu ostentatiune a provocatu pre unulu si altulu amicu alu dui Borlea, se-i spuna acésta!

Esprezimile dui Jos. Popoviciu atât sunt de ordinarie si proste, incătu nu le am poté publică, fora ca ele priu insasi firea loru se degrade pre dui Jos. Popoviciu in ochii fiecarui omu de omenia.

In astfelui de casuri, — clasele mai alese ale societatii au o procedura propria; — nu scimus déca dlu vatematoriu o cunoscere; noi — vrendu a-lu crutia, nu i vom spune-o asta data; — atât'a am vré se pricepa insa si densulu si cei-ce dora i-ar aproba pasirea, că — multu s'ar insielá déca ar crede, cumca in astfelui de atacuri ordinarie si brutal — ar poté se aiba locu provocatiuni si satisfactiuni cavaleresci; feresce Dómen!

In Angltera de candu societatile cele buñe s'au pusu a lucra in generalu contra duelului, s'a introdustu si se observa si pentru atacurile si vatemarile cele comune — acea pasire, că unu arbitriu comunu, dechiaru de o data, cumca „N. N. a caletoritu in strainitate“; prin acésta parola vatematoriu este pentru unu lungu timpu eschisul din societatea buna, si — ori unde ar incera a se infacișa, este intempinatu cu parola: „N. N. a caletoritu in strainitate!“ — astfelui este constrinsu a se retrage.

In casuri de repetiri si de vatemari brutal si de portare cinica: vatematoriu este dechiarat de — „mortu“ si omu de omenia nu mai dà man'a cu elu, nu mai siede la o méza cu elu, nu mai stă de vorba cu elu.

Astfelui practicii anglli tindu a sustine moral'a si bunacuviint'a in societate.

Junii nostri, cari priu moduri nemorale si brute — tindu a deveni conducetori natiunei si a se face celebri, nemoritori, — sia buni si mai moderedie-se; căci mesur'a rabiare este plina pan' la redundare, si — tare ne tememus că — betranii, cuprinsi in grelele lupte cu dusimani esterni, spre a scapă de atacurile infame din intru, de o data vor pune poporului alternativ'a: séu pre noi séu pre ei!

Apelăm la toti romanii de spiritu si de inima! —

Resbelulu civilu in Francia.

Pesta, 8 maiu 1871.

Situatiunea nu vre se se schimbe, remane totu cea vechia. Lupt'a se continua in tote partile prin pregiurulu Parisului. Nici insurgenții, nici regimul din Versalia nu a potutu ajunge la unu resultat definitiv. Domnii din Versalia

au facutu tóte cele possibili pentru d'a ocupá fortulu Issy. Acésta insa pan' acuma nu li a succesi. O telegrama de ieri anuncie că fortulu a deversu cu totul si că doar tunurile din elu au amintit, dar despre ocuparea fortului nici vorba nu se face. Despre situatiunea militaria pan' astadi n'a sositu nici o scire deslucitoria.

Prussii — precum se vede, cauta ocazie si pretestu d'a se mestecă in conflictul d'inte frati. Dupa cele mai növe sciri, unu parlamentariu néntiu a provocetu pre comandantele fortaretiei Vincennes ca se miscioréscă numerulu gardistilor din garnisóna, ér comandantele neascultandu-lu, d'odata aparura trupe prusesci in amintit'a fortaretia, ocupara munitiunea, si gard'a natiunale o trimisera la Parisu. La acésta unu parlamentariu francesu a corutu deslucirii; prussaculu insa n'a binevoit u respunde. Intr'aceea prussii tajara intregu transportulu de provisiuni ce trecea spre Parisu prin partile ocupate de ei.

Lig'a republicană dilele trecute mai incercă odata — pote că pentru ultim'a data, impacarea intra Parisu si Versalia, si spre acestu scopu mai antaiu se midilocésca unu armistit' de 20 de dile. Dar nisuintiele ei au remasau fora resultatu, căci monarchistii din Versalia nu vreu odata cu capulu se se impace fratiesce, — ei vreu se triumfe cu armele a supr'a rescolatilor!

In Parisu pre langa calamitatea sociala mai vine alt'a naturala: — colera. O telegrama ni spune că in publicu nu este iertat' a vorbi despre ea; par' că acestu monstru s'ar poté tieni in secretu, candu s'a asiediatu pre peptulu nefericitoru locutori.

Comissiunea „pentru salutea publică“ si-a inceputu missiunea, astfelu insa, că — dupa unele sciri, mai multu strica de cătu ajuta „salutei puolice“, si promovéza confusiunea. Acésta comissiune adeca nu se pote 'ntielege si infrati in lucrările sale cu comissiunea centrala.

Dupa reportulu finanziariu alu „Comunei“, spesele ei de pre lun'a lui aprilie se urca la 25, ér venitulu la 26 de milioane. Se vede dara că „Comun'a“ scie bine economisá, numai că la „venitele“ ei au contribuitu multu — pote cea mai mare parte — recusitiunile esorbitante, derimarea monumentelor de insemnata istorica, si — daca potemu crede reporturilor, chiar despoarea si jafuirea pana si a bisericilor!

Polonii ce tienu en regimulu din Versalia septeman'a trecuta au indreptatul acestuia unu memorandu de aderintia in care repróba procederea „Comunei“ si i promitu ajutoriu pentru suprimarea insurgenției. Acésta a provocat mare inversiunare contra polonilor din Parisu si toti cari par'acuma n'au participatu la lupta, se prindu si li se pune alternativ'a: séu a intra in servitiului de gardisti natiunali, séu daca nu, sunt citati naintea tribunalului de resbelu. —

* * *

Pesta, 9 maiu 1871.

Leone Gambetta, marele, renumitulu patriotu si democratul din Francie, celu mai fidelu si mai genialu barbatu alu presintelor, fostulu organiza toriu alu resistintie natiunale in infriosatulu resbelu contra nemtilor, Gambetta, dupa o scire telegrafica de astadi, se fie prinsu si arestatu! (Nu se adeveresce. R.)

Acestu barbatu — precum scimus, dupa

incheierea nefericitoru resbelu si a păcii pentru Francia atât de umilitorie, a caletoritu in Spafia unde a si petrecutu papa 'n septembrie. Returnandu dinul cu amicul seu Laurier in patri'a sa si ajungendu in orașul Lyon, la ordinatiinea regimului camleoniu din Versalia a fostu arestatu, pentru că — pre cum se afirma, densulu ar stă in fruntea unei federatiuni resbanatbie, ce s'a constituitu in Rouen, cu scopu d'a sparge si nimici adunarea natiunala din Versalia.

Dilele viitorie trebuie se sossescă sciri lamuritorie despre planurile lui Gambetta, carele pan'aci a lucratu — cum se dice, numai pre dupa culisse, adeca pre sub ascunsu, in favore — insurgenției.

In pregiurululu nefericitei capitale a Franciei lupt'a inversiunata se continua, foră a se prevede candu se va pune capetu devastatiunilor si macelului intre frati. Resultatul de ceva insemnata ce l'au fi reportat armatele Versalese — este că li a succesi a ocupá orasielulu Mouliu - Jaque, (intra forturile Villejuif si Vidry), dar trupele neavandu tunuri grele, nu vor fi in stare a se asieda in acestu locu. Verselesii misuesc spre a deveni in possessiunea ambelor parti ale Senei.

Bombardarea forturilor inca se continua neintreruptu. Orasielulu frumosu — Neuilly, s'a prefacutu, cu putina exceptiune, in ruine. Pentru ingroparea mortilor se incheia adeseori armistitia de câteva ore. In spitale se fie proruptu colera si ambele parti se temu de raspandirea ei.

Comandantele fortului Vincennes, in reportulu seu catra miaistrulu de finantie dice, că se pregatesce o reactiune contra „Comunei“. Comissiunea pentru „salutea publică“, precum amintiram in reportulu nostru de ieri, mai multu a stricatu decatul ajutatul binelui public; Pyat deci a multismutu elu insusi, era ceia lalii membri fusera siliti se abdica. —

Coloniele Franciei imita esemplulu ei, cu diferint'a insa că ele nu se rescóla contra Monarchiei ci contra bietei Francie inesi. Poporat una Algeria a nume a ajunsu si ea la consientia d'a fi o „natiune de sine“, ne-dependiente de Francia.

Astfelu nefericit'a Francia e atacata si lovita si din intru si din a foră. Rescóla din afora s'ar poté suprime in una dia, numai fiin ei se se impace intre sine. Dar judecadu si combinandu dupa situatiunea militară si inversiunarea ce este intra frati ce se macela, numai Ddieu scie candu va poté Francia resusfi in pace, spre vindecarea mililor de rane ale sale. —

Diet'a Ungariei.

Siedint'a casei representantilor din 5 maiu.

In siedint'a d'astadi carea s'a deschis la 10 ore de presiedintele ordinariu P. Somsich, — dupa presentarea petitionilor si in-dreptarea unoru interbelatiuni catra ministrulu de justitia, se continua si incheia desbaterea speciala a supr'a proiectul de lege pentru organizarea judetialor de prima instantia.

Radicarea siedintiei la 2 ore. —

Siedint'a casei representantilor din 6 maiu.

Se deschide la 10 ore. Protocolul se autentică. E. Simonyi interbelaza pe ministrulu

de interne in caus'a arestarei unui deputatiiun de 52 de sodali croitori, cari in numele consililor loru din Pesta s'au fostu infacișati la cas'a magistratului cu o petitiune. — S'a primitu apoi proiectul de lege despre conveniunea consularia incheiata cu America de medianopte; mai departe proiectul de lege referitoriu la creditulu suplementarin, recerutu spre acoperirea speselor anuali de pre 1871 pentru serviciul postulu din fruntari ele militarie, pentru celu telegrafic si de marina; in fine s'a incepud desbaterea proiectului despre procurorii regesci, ajungendu pana la §-ulu 25. Cu atât'a se incheia siedint'a la 2 ore. —

Siedint'a casei representantilor din 8 maiu.

Se deschide la 10 ore. Protocolul se autentică. Mai multi deputati prezinta petitioni in diferite cause. Referintele C. Szell repórta pentru proiectul de lege referitoriu la construirea liniei de feru de la Zolyom la Bistritia baia.

Ministrul de comunicatiune Gorove substerne proiectul de lege pentru acoperirea speselor, recerute pentru lucrările in fruntariile militare si in portul de marina unguresco-croatu. Asemenea substerne unu proiectu despre spesele, recerute inca din 1869 pentru sustinerea, respective regularea drumurilor de statu si a fluviilor.

Se vor tipari si desbatete cătu mai curendu.

Ministrul de interne V. Tóth respunde la mai multe interbelatiuni.

Lui D. Irányi a nume i respunde la interbelatiunea facuta nainte cu cinci septemani in caus'a sodalului Raspe din Germania, care mai antaiu acolo, éra apoi in Austria a fostu judecatu — dupa cum se afirma, pentru agitatiuni; dup' aceea anulu trecutu si-a luat refugiu la Pesta si aci la cererea unei autoritatii din Austria, prindendu-se, dupa ce cátiva septemani s'a tienutu in Buda arestatu, s'a petrecutu pana la orasul Bruk de la Laita, unde l'au primiu comisarii din Austria, astfelu violandu se dreptulu de refugiu ce compete refugitorilor politici in Ungaria.

Ministrul dice: Adeverat că Raspe nainte d'a venit la Pesta, in Prussia pentru delictul in contr'a legii criminale si de pressa a fostu judecatu la inchisore de 9 luni, dar a fugit d'acolo naintea esecutarii sentintiei. Adeverat că tribunalulu din Körneburg pentru esaminarea lui Raspe a cerutu estradarea lui de la magistratulu din Pesta; Raspe insa nu a fostu estradat, ér judecat'a ce s'a facutu densulu, nu s'a facutu pentru delictulu comisul in strainitate ci pentru altulu ce l'a comisul aici in Buda. Capitanatulu orasului Pesta a facutu se se prinda Raspe din caus'a că nici la döne ronduri de citari neinfacișandu-se s'a opusu ordinatiunilor autoritatii; ér din Ungaria s'a scosu pentru că vorbindu intr'o reuniune oprita a lucratilor, in fapta s'a opusu dispusetiunei autoritatii, si pentru că nepotendu dovedi nici o profesion, si atora de aceea tienendu discursuri atitiatrice, a devenit periculosu pentru pacea si ordinea publica.

Cătu pentru intrebarea daca aproba séu ba ministrulu actuale procederea antecessorelui seu, dice că densulu nu este chiamat aprobá séu reproba procederea fostului ministru, ci declară că in intelecul legilor din 1848, cari ilu facu responsabilu nu numai pentru faptele sale dar si pentru midilócele cari le a intrebuiti spre assecurarea pacii si ordinei, va

FOISIÓRA.

↔

R OMANÍA,
novela care nu se poate fi.

(Urmare.)

Carpu scôte unu papiru si ceteresc:

„Daca tiér'a se gasesce acum ingrijata si ajunsa intr'o pusetiune destulu de grea, acésta n'a provenit decatul din dificultatile ce a nascutu aplicarea nouelor legi in reportu cu cultur'a nostra politica, si din propagand'a unor idei eronate, cari sunt insa cu totul de parte de spiritul si simtiemantul patriotic alu marei majoritati a natiunii.“

La care Boierénu adause aplaudandu:

— Carpu se pricepe de minune a face romanului testimoniu de paupertate; sum multumit, că am pós'a mea cea mai fidela si unu disciplu care m'a ascultat in prelegere.

— Se constată dar adause Jepurénu: că se împartim bani intrigantilor, ca se re-spădesca calumnii, se desbine partid'a natiunala

se pricepe de sine, că in strainitate sume si mai mari, si mai cu deosebire la diurnalistic'a jidana. Vom drege o invasiune pe conta: acésta tiéra altcum nu se pote guverná. Am diso de multu, sustienemus, si cine nu pricepe acésta, este prostu si de nimic'a. Noi o se dobandim decoratiuni si folose imense! Las' se dee strainulu minte romanului daca nu se lasa a fi stepanit si condusu de ai sei proprii boieri. Machavel a disu: plasmuesce reul si lasa-lu in manile ómenilor, si fi cu pacientia intre culise.

La finea cuvintelor aretă o facia impertinenta.

Intre atari discursuri si faceau amusare ómenii nostri si Terentia ii ascultă. Poteti a vi inchipui, cu ce potere de spiritu trebui să fie ea, ca se nu móra pe locu de infamia loru! —

Dupa ce se despărțira, ea intră cu totu curagiul.

— Cum, tu in aceste mominte neindatate la mine? interbelă cu o curiositate Jepurénu:

— Da barbate, am cutesarea, chiar curajul, pentru că am o cauza ce pune la întrebare esistintia si contielegerea noastră.

— Tu esti multu poetica, ca fantasile moderne in cari ai fostu educata.

— Candu voiescu să preveni pericolul la care te sciu angajatul, si a-ti cere săm'a de abusul ce comiti facia cu onórea familiei, — este acésta poesia, séu o realitate in care te posmandresci?!

— Acele sunt lucruri politice, si muerile inca nu sunt emancipate, ca se se pricepe in cause politice!

— Fia acele de ori ce natură — adau-se Terentia. A mea convingere este altă, este, că — daca acele sunt rele, ruinătorie, pericolose: am dreptul si chiar săn'a detorintia a te opri, a-ti demandă, — daca mai tieni la mine si la viitorul, — se repăresc de la calea pe care ai pornit cu atâtă arbitragiu. A pune Romanía in pericolu, a tradă interesele ei, a vinde pentru casigiu o natiune care si asiă este bantuita de unu lungu trecutu despoticu. Apoi

din acestu casigiu miserabilu — cred tu a crea splendore casei tale, a me sustine pe mine, barbare?! — Protestesu! si de mai ai morala, ti-ar fi, draga, si rusine!!

— Ei bă! socie, de candu asiă? Au döra ai studiatu pe Brateanu si Jonescu, de vorbesci atât de bine, cu atât'a emfaza?

— O romana nu are se studieze amórea patriei sale, nu are se imite pe altii candu trebuie se-si face detorintă catra patria. Eu prevedu că faci unu reu, care va ruina viitorul familialu, va ruina amórea fiilor catra parinti, cari fi, in recompensa vor se ne blaseme in momentu; căci li-am datu de ereditate unu nume de care li va fi rusine a-lu purtă, — rusine pentru că-lu vor afă depusu in istoria pe o pagina, unde se spandiura tiratoriile de patria. Pe pagin'a, unde este unu Catilina, unu Nero, nu voiescu se fia si Jepurénu. — Spune-mi, continuă Terentia emotiunata, — a comisul Romanía vr'unu pecatum in contra moralei tale, a facutu vre-o nedrep-

starul ca ori si candu se se pota justifica naintea casei representative.

Irányi nu e multiamintu cu respunsulu ministrului, cas'a insa ilu ié spre sciuntia.

Pauler, ministrul de culte si invetiamantul publicu, respunde deputatului *M. Hrabár* la interpellazione in afacerea modului de manipulatiunea a fundatiunilor rom. catolice din Buda si Vatii. Ministrul dice că acestea nu se manipula cu eschiderea catolicilor de ritulu oriental, si că numai din erore s'a intemplat de numai studentilor de relegea rom. catolica s'a permis a recurge pentru stipendia.

Hrabár cu multiamintu primește respunsulu ministrului, dar róga ca in viitoru se nu se mai faca astfelu de erori grossolane. — Re-spunsulu ministrului cas'a ilu ié spre sciuntia.

Trecendu apoi la ordinea dilei, proiectul de lege despre conventiunea consularia cu America de medianópte precum si celelalte amintite in reportulu din 6 maiu, se cetește pentru a trei-a óra si se primește definitivu.

Urma continuarea si incheierea desbaterei a supr'a proiectului de lege referitoru la institutiunea procurorilor regesci. Siedintia se redice la 1 óra. —

Re-spunsulu Camerei italiane la adresa' felicitatoria a Camerei României, pentru ocuparea Romei de capitala.

Am publicat la timpulu seu si noi frumos'a adresa, votata in Camera Romaniei, prin carea representantii natiunei romane exprimara sentimentiile loru de bucuria si de fericire — natiunei sorore italiane, pentru cascigarea Romei de capitala a Italiei unite.

Camer'a Italiei, cu cea mai viua placere, cu unu adeveratu entuziasm a luate cunoștinția de adres'a Romaniei si in siedintia de 21 aprile, comisiunea insarcinata a-si dă votulu a supr'a acelui actu fratiesc, propuse de *re-spunse catra Camer'a romana* o adresa, ce currendu dup'aceea si fù primita, si carea merită a fi cunoscuta tututoru romaniloru adeverati si apretiuata de toti.

Acea adresa suna:

Pré onorabile dle presedinte alu Camerei deputatilor Romaniei!

Camer'a deputatilor regatului Italiei a primi cu viua satisfacere adres'a ce dvostre a-ti bine voitu a o' tramite in numele parlamentului romanu. Camer'a a recunoscutu in acea adresa nu numai gentil'a manifestatiune de sentimenti amicali catra Italia, ci si solemn'a afirmare a acelui sentiment de solidaritate, care reciprocamente unesce natiunile libere si civilisate pentru garant'a comuna, pentru tutel'a comuna a drepturilor si a independentiei fie-careia din ele.

Italia a asultat de acestu sentimentu, atunci candu, reprezentata de c. Cavour, a sustinutu in consiliile Europei caus'a natiunalitatii romane. Parlamentul romanu s'a inspirat de acestu sentimentu, atunci candu a avut efectuós'a ideia d'a se congratala cu noi in momentul in care caus'a natiunalitatii italiane reporta triumful supremu.

Camer'a are firm'a credintia că acestu triumf va fi o mare bivefacere pentru libertate si civilisatiune. Italia recastigandu Roma sa, a facutu se incete o confusione de potere contra-ria spiritului timpurilor, daunosa si ofensiva

civilisatiunii, si a asecuratul in modulu acest'a, spre avantajulu universal, sacrele drepturi si ne-alienabilele prerogative ale conștiinței omenești.

„Prin urmare atestatulu de simpatia a parlamentului romanu a fostu forte placutu Camerei deputatilor Regatului Italiei. Nu e unu aplausu sterpu: va fi o incuragiare eficace. Reprezentantii natiunei italiane nu-lu vor uită si-lu schimba facendu urari sincere pentru prosperitatea natiunei romane.“ (Viua aprobatiu.) —

Diariul „Pressa“ din București,
Despre otarirarea dlui C. A. Rosetti, cel mai valorosu, resolutu si consecintă antagonist alu seu, d'a se retrage pentru timpu mai lungu din Romania — in Francia meridionale.

„Am observatul astazi unu felu de avisu pe pagin'a a trei'a a „Romanulu“, că on. d. C. A. Rosetti cu famili'a, se retrage in Francia meridionale, pentru educarea copiiloru sei.

„Noi nu potem decât regreța retragerea din diaristic'a nôstra a noui publicistu atâtul de distinsu ca d. C. A. Rosetti. Desi adversari si luptatori in campuri diverse, noi suntemu cei antai ce recunoscem meritile dlui C. A. Rosetti, si a declară că suntemu multu mai multumiti a luptă cu unu adversariu forte si capabil, decât cu mediocritati presumtiose.

„Romanulu“ de multe ori a repetat că d. C. A. Rosetti nu mai ié parte la politie'a militante, că elu nu mai este organulu unei partide. Noi insa vedem multe contradictiuni intre fapte si vorbe, si nu dânu nici o importantia lucrului.

„Acum insa, in urm'a publicarei precise din „Romanulu“ de asta-dì, nici o indoiala nu mai e posibile. D. C. A. Rosetti, se retrage in adeveru din acestu campu alu publicitatei, adesea placutu, insa mai de multe ori spinosu si ingratu.

„Partid'a rosia perde ast-felu campionulu celu mai ageru, publicistulu celu mai intelligentu, celu mai experimentat, celu mai artisticu, mai alesu. Asemenea perderi cu anevoiea se re'mplaséza. Forte tare se va sdrunciná mai alesu diariulu „Romanulu“ prin retragerea singurului barbatu politicu care-i dà o valoare reala. Noi am consideratul totdeun'a, pe dreptu seu nedreptu, pe d. C. A. Rosetti ca susținutu, ca anim' partidei rosie. Dar ce remane corpulu candu inim'a pléca!“ . . .

Astfelui se stima si se onorédia — in momentele decisive — barbatii si organele de stima si de ono're! — Dică „Pressa“ din București candu va ne a multumit, prin dechiaratiunea ei de mai susu despre dlui C. A. Rosetti, a corospusu pe deplinu sentimentelorui inimii nôstre.

Intr'adeveru, diaristic'a oposiționala din Romania, prin retragerea dlui C. A. Rosetti, perde pe celu mai esențial faptore alu seu. —

In caus'a de autonomia a bisericiei romane unite, dorindu a tiené pasu eu erenimintele, notam dupa „Gaz. Transilvanici“:

Deputatiunea delegata din conferinta de Alba-Iulia, conformu missiunei sale, se prezinta cu petitiunea catra Maiestate, la c.c. sa

dlu Ministrul ung. regiu de cultu in Buda, domineca in 30 aprile, condusa de c.c. sa dlu Lad. B. Popu, convocatoriu acelui conferintie, carele — intr'altele, indreptat Ministrului urmatorele cuvinte forte memorabili si caractristice:

„Scopulu nu ni este a demastră pe largu, că biseric'a greco-catolica romanescă se unise cu cea romano-catolica numai in dogme, si că ea si-a conservatul autonomia si independenția sa tocmai si in tôte acele afaceri, pe cari congresul romano-catolic din Ungaria voiesce a le trage rub jurisdictionea autonomiei romano-catolice.

Misiunea nostra este numai, a-ti prezentat petitiunea nostra catra Maiestate, si a te róga, se binevoiesci a o inainta si a o sprijini astăzi, in cátu pré plecatele nostre cereri si ferbintile nostre dorintia, se afle implinire.

(Aici s'a citatul in scurtu cele două puncte din petitiune, apoi continuandu :)

Dă-ni voia, domnule Ministru, ca se-ti facem totodata cunoscute, că tota inteligenția a romanescă unită, este forte resoluta, a nu recunșe sub nici o conditie poterea obligatorie a statutelor romano-catolice preste biseric'a greco-catolica, si nici că va dà nici o data mana de ajutoriu, pentru ca acelui statutu se se introduce vre-o data in biseric'a unită.“ —

Ministrul respunse :

„Domnii mei! Acesta causa a dvostre este forte ponderosa, nu numai pentru biseric'a unită, ci pentru întrég'a biserică catolică, ba tocmai si pentru prosperitatea patriei, nu numai in respectu religiosu, ci si in celu politicu. Tocmai pentru aceea, caus'a dvostre pretinde studiu seriosu. Asia nu eu singuru, ci intregu gabinetul MSale are se o deslegue.“ —

In caus'a certelor din Chesintiu.

Certele si plansorile de multi ani din Chesintiu cari culminara in atentatul din diu'a Paschalor, contra vietii docintelui E. Andreescu, — trebuie se fia cunoscute cetitorilor nostri, mai de cátu ce dora li ar placé. Dar in tôte a-este certe si plansori, devenite de multe ori chiar scandalose, pre cátu ni este noue cunoscute, par' acum, in ale nôstre foi, pururiá numai pre una parte am auditu; ceea lată, asiá numita serbésca, pre cátu scimus noi, n'a venit se se apere séu se se planga in diaristic'a nôstra nici o data; ci am cettu aperari si atacuri, une-ori forte false — in diaristic'a serbésca. Nu dicem cù — de la ea, dar — in a loru causa.

Pentru prim'a óra, sub datulu de 22 aprile v. a. c. ni se adresara optu locutori din Chesintiu, de acea partita, subserisi cu propri'a loru mana, si cere idu-ni publicarea unei replici séu aperari, contra atacurilor ce li se fecera din ceea lată parte.

Desi fóia nostra, precum se scie, este organu alu partidei natiunale oposiționali, si prin urmare este in contra programului ei, de a se face aperatòria vre-unei fractiuni ce nu se tiene séu e dora tocmai contraria partitei nôstre, totusi a respinge o aperare, a nume o aperare scrisa intr'un tonu si o limba a logicei si bu-nejucuintie, nu suntemu indreptatii; chiar precum nu potem fi oblegati a publica — trăcuri — fléncuri si injurature séu grosolanii. Dar in casulu de facia, spunendu-ni-se in epistol'a privata, catra noi, că subscritorii marcar că sunt serbi, sunt curati de ori-ce vina:

genulu femeescu, la decadintia; căci decadintu o data, nu mai essiste potere, care se scape generatiunile de degenerare, a carei urmare pururiá este: perirea patriei!! —

Jepurénu se luptă durerosu. Naintea ochilor i stă unu tablou, pe care era zugravuit trecutulu seu de care i era gele a se desparti; de alta parte — dreptatoa si lacrimile socii, care se teraiaj la picioarele lui.

— Nu, nu se pote draga; — me va ride totu boierulu, că m'am pocaitu, m'am facutu unéltă órba unoru fantastici si darlögă opinelor; — nu, nu se pote, si apoi creditulu meu la — cartile vecine si la jidani! —

— Se scii dar' că boierimea este considerata de unu pecatu, comisul de stramosi; ei boierii au fostu si sunt miasma ce otravesce binele si santiem'a dumnedieésca!! — Se scii dar', — adause ea scolandu-se, că Jepurénu daca nu va avea cu ce se me sustiena, cu panea lipitorilor nu va nutri famili'a sa; — mai bine

ca la straini, iudoitu ne sentim indemnati, a li dă ospitalitate in eas'a nostra. Dóue in sa se niente domni'loru; si adeca: a) fiind că dieu, că sunt serbi, si vréu se reprezente interesulu serbescu in Chesintiu, se li spunem numele, pentru ca lumea se nu devina a crede că — entare intrigantu, abusandu de unii si altii, se arunca de sustinatoriu alu pretinsului interesu serbescu, in tocmai pre cum domn'u loru chiar afirma că — invicatoriul Andreeșu ar fi singur, carele — turbura pacea in Chesintiu; (— precum ar trebui se deducem noi din actele publice, dora prin sustinerea interesului romanu nationalu!) — b) se ni facem indata la puncturile concerninti reflesiunile nostre binevoitoare si se facem acele indreptari in stilu si 'n uncle spresuni, pe cari ni le comanda respectul catra limb'a si catra onorabilulu Publieu celu mare. — Deci numele celor subserisi sunt: Gerasim Dabis, Mila Dalits, Ilie Balas, Moise — (nedescifrsbilu,) Nicolae Berzovianu, Moise Zaria, Nicolae Jivanu si Nicolaie Rosiu.

Precum se vede, numele in precumpenire sunt romaneschi: deci se vedem si inim'a, interesele. Domni'loru scriu:

Chesintiu, in 10/22 aprilie 1870.)*

Unii ómeni par' ca sunt nascuti numai pentru ca se denuncie pre unele alte persoane, cari nici decât nu merita acele denunciatuni prin diurnale publice. — Asia in stim. „Albină“ nr. 28 unu locutori din Chesintiu se infacișara cu o petitiune naintea publicului plangendu-se: cumca trecu sinodulu de anu, si acestu se aprobie; dar Romanii Chesintieni nu se mai vedu usiurati in suferintele loru facia cu preotimena neromana, stricata, demoralizatora si desnationalizatora. (!) Pana ce trecem la desbaterea articulului amintit, ne rogăm a ni dă libertate, ca se dicomu câte-va cuvinte despre form'a lucrului.

Sub petitiune stă: „Urma subscrimerile,“ dar noi suntemu couvinsi, că in Chesintiu, de nu ar fi docintele Emericu Andreeșu, nu s'ar fi nascutu petitiunea; elu insa a capatatu 5—6 individi, cu cari face turburari la noi in comună.

Acést'a e puru adeveru, si stim. comisiune care va es'i spre investigare, se va incendiată despre adeverulu vorbelor nôstre. **)

Acuma la meritul articulului. — Se dice că, preutii de aici sunt ne-romani; dar cum potu rosti din gurile loru aceste ne-adeveruri, candu docintele lecalu, contra resolutiunei mai nalte din 24 dec. 1864 si a inscintiarei metropolitane cam totu de pre atunci ca se remana

* Datulu, precum se vede, este cam vechin, insa la noi numai slalta-ieri a sositu articululu.

Red.

**) Ni place că si DVostre ve provocati la investigatiune; dar — presupunendu că si DVostre luati lucrul seriosu ca și noi, ni veti ierta se ve rogăm ca, fiind autoritatea politica, adeca antișta comunale in manile DVostre séu a ómenilor DVostre, (— nu cautam prin midilociere acést'a), — DVostre si cu ómeni, DVostre — se nu impedeceati séu faceti chiar neposibile investigatiunea prin tumulturi si felii de felii de uneltili, — ci eu bunacuvintia si crescinésca rabdare se-i asteptati incheierea! — pentru ca astfelii faptele se vi fia in consuntanta cu vorbele; căci altfolii — macar de ati cascigá caus'a pre calea legei, o cale corruptibile si de o mia de ori corupta, totusi naintea tribunalului opiniunei publice veti ramane petati si peccatosi! — *Red.*

tate? — O! nu, ea a fostu recunoscatora, ni-a datu unu nume onorificu de primul rang, te-a pus la Ministeriu se conduci spre bine destinele ei, — — si tu — diu'a-nóptea lucru a dă de recompensa perfidia si tradarea acestei dive Romaniei, voiesci se derimi institutiunele si cele mai salutarie, voiesci se pregatesci o invasiune, se puni in pericolu existintia ei, se corumpi prin intriga si bani moralitatea ei! — Nu jar fi mai spre bine pe Jepurénu se-lu pri-vezeu cu arm'a morală, si de va cere impreguiarile si cu cea fizica spre a distruga uneltilorile si invasiunea ce dora s'ar planisă contra acestui pamantul sacru?

Jepurénu se tineea de frunte si imparea desarmat. Si numai dupa o pauza aduse:

— Spune-mi dar, ce voiesci? Spune-mi ce se promitu? —

— Jepurénu nu mai eunósce pe soci'a lui? Jepurénu e atât de slabu de engetare, de numai scie, a uitatu că soci'a lui cere de la barbatu, se fiu romanu? Ca atare, séu se se retraga de la carm'a tierei, — căci spre bine nu se

princepe, — séu se conlucere in tabera' patriotilor buni; — — — da, da, barbatu, căci je Dumnedieul meu ti joru serbatorescu, că Terentia mai multu nu voiesce a fi soci'a unui tradatoriu!!

— Liniscescete, draga, adause Jepurénu, petrunse de aspectulu maretiiu, de focul sacru in care se află soci'a sa.

— Ea ingenunchia la picioarele lui, si facia imprestiuane unei Veturia naintea lui Coriolanu. —

Candu o natiune are femei de spiritu, petrunse de amórea sacra a patriei sale, — se scii că atunci viitorul acestei patrie este ascurat, — nu atât cu armele fisice, ci cu armele potinti ale credintei si moralei, profesate de aceste divine martire.

Din contra candu aceste fintie au devenitui frivole si traiesc numai pentru a placé corporalminte, — atunci in istoria dejă se pote scrie cu tota securitatea: óra decadintiei se apropia!

Vai de acea tiéra, care a ajunsu a lasá

voi lucrá singura cu manile mele pentru castigarea de pane, de cátu

— O! Terentia, tu esti unu anguru . . . fi asecurata că

— O! atunci ai facutu din mine femeia cea mai fericita; — — me duc la Brateanu, me duc la Oituzu, se li spunu se nu mai vina se te blasphem; me duc se strigu se auda tota lumea, me duc se strigu in tota Romania cu bucuria, că Terentia e fericita, că a facut din barbatu unu patriotu bunu; — me duc la baietii mei se-i sarutu cu sarutarea cea mai ferbinte, se li dau susținutul acestu romanescu spre vecia

Terentia cu acestea es'i ca o nebuna, si Jepurénu privindu in urm'a ei, aduse:

— Biét'a muere nu scie că — eu sum omu de politica t

Vic. Grozescu.

(Va urmă.)

— — — — —

*

"status quo," a casatu din biserica si scola limbă slavo-serba, si preutii desi au potutu intrăveni, ca se opresca acăsta nelegiunire, totusi au tacut; de unde se constatădă, că preutii, mai multu au trasu catra docintele si partea romana, decătu catra cea serbescă, care a asteptat, ca pe calea legii se se decida acăsta neplacuta fapta. Dar că preutul M. Dabiciu pe langa tōte că l'a si suspendat D. episcopu din Aradu, n'a vrutu se se acomodădie, — dupa opininnea nostra a avutu tōte dreptu, că de s'ar fi acomodat, ar fi lucratu contra valtei resolutioni; si credem — că nime nu va negă, cumca resolutiunile trebue stimate pana la finala deslegare a causei. *) Pe vorbe cumca sunt stricati, numitii preoti, avemu numai atăta a respunde, că celu betranu preotu, mai multu de 30 de ani, era calalaltu vre-o 20 de ani, dejă, si implinește functiunile preotesci, si pururiā au fostu buni comunei, dar si adi sunt buni, — numai la vre-o 5—6 insi de docintele informati, de o data au inceputu a numai fi buni! Despre netolerantia loru nativale, arăta faptele loru la cassarea limbei slavo-serbe, din biserica si scola.

La acusele catra Consistoriulu aradani, lasămu se respondă venerabilulu Consistoriu, si numai atăta avemu de a dice, că si aci docintele localu e mestecatu; elu candu are ceva lueru la Aradu, redica 5—6 ómeni si-i informedia se mărgă la D. episcopu, că preotii serbesci asiā si asiā lucra contra Romanilor. Candu apoi ajungu la D. episcopu, elu se trage inapoi, si pre bietii ómeni ii lasa se intre ai se se vaere la D. episcopu. Intrigele, certele intre ómeni, ba si atitariile spre batăi, sunt totu lucrul docintelui, lucrul de tōte dilele; dar — de scăla nici că-i pasa; scăla nu e chiamarea lui; scăla e pentru elu ca se-si capete salariul docentalu, ca cu atăta mai bine se intrige si agite ie. **)

La insinuatiunea, că Consistoriulu mai bucuruso ar protege pre aceste rugine de unelte serbesci, — a nume incătu pentru alegerea de expresiuni lasămu se judece intielegintia romana.

Despre falsificările amintite avemu atăta a dice, că daca Consistoriulu nu li-a datu, li va dă cu abuna séma de capetu viitorulu sinodu, numai firescu lueru că trebue se se documentedie. Altcum noi suntemu gata a aperă dreptulu. ***)

Pentru defraudarea banilor bisericescii, cum potura cadă contrarii pre acea ideia, candu socotisile pana la organizarea comunei se tineau

*) Oré DVostre, fratiloru, credeti că statul quo, decretat priu resolutiunea imperatésca, avea se oblige numai pre romani? Séu döra DVostre se fiti auditu, cum serbii din Fabricul Temisiorei si din Mehala si de pre aiură, desi in mare minoritate facia cu romanii, prin cutesarea loru temeraria, foră privintia la nătate resolutiuni — au scosu pre romani din biserica, cărtile romanesci le-au prepadit? — Noi, pre onoreea nostra Vi spunem, că n'am intielesu, se se fia intemplatu unu ce asemenea undeva din partea romanilor; insa — dupa esemplulu reu ce dedera frati serbi, mai multu ne-ar prinde mirare răbdarea loru nemarginita, de cătu urmarea esemplului reu al serbilor. Se Vi insemnati bine, bine, ce Vi dicem: Cine in contra majoritatii poporului si permite unu actu de volnicia, acelă provoacă si — chiar indreptatiesce poporul la asemenea actu contra sa. „Ce tie nu-ti place se-ti faca altulu, se nu faci nici tu altui'a!“ — a disu Mantuitorulu. —

R ed.

**) Grele, intr'adeveru grele si necrestinesci invinovatiri! Adeverulu, déca ele ar fi adeveruri, ar secula pre invinovatitori; dar — déca ele ar fi scorbiti malitiosi, ar fi ne-adeveruri: peccatu neierabilu au comisu, si capulu loru de blasphemii nu ar scapă. Poporatiunea din Chesintiu, dupa tōte căte am auditu noi de la romani si de la straini, este cam tare stricata si nemorală: este investitorul Andreescu unu intrigante si indemnatorul la reu, — atunci elu este unu autorul alu reului, alu stricatiunei si nemoralitati poporului; — este insa elu omul luminei si dreptatei, precum ilu descriu multi, si chiar unele reporturi oficiose: atunci stricatiunea si pecatul cader in partea invinitorilor lui. — Noi, suntemu si am fostu pururiā pentru o riguroasa cercetare in Chesintiu, si déca impregiurariile ni iertau, noi in persona esiamu la facia locului pentru de a ne convinge despre adeveru; si noi — nu cunoscem omu sub sōre pentru alu carui dragu am sacrificat si ascunde adeverulu. —

R ed.

***) Adeveratu intielesu alu acestui punctu nu potem se-lu ghicim; asemenea nu precepeam cum domnialoru in urmatorulu punctu vrēu se faca pre investitorulu Andreescu responsabilu pentru defraudatiuni oficiale constata din tōpuri parte mare inca nainte de venirea numitului investitoru in Chesintiu!

R ed.

naintea protopopului si a comunei, ér de la organizare incăsi se tieni inca si naintea comitetului parochialu, defraudădă dura banii bisericii numai docintele, căci findu elu notariul comitetului, en ómenii nedesvoltati face ce vré; astfelii a adusu comitetului, recte docintele, foră scires preotilor si a comunei — rezolutiune ca se se ingradăsca biserica, dar ca se potea pentru sine mai multu interesu materialu avé, a luat elu a supr'a si pe risicul comitetului, — a aduce si a tocmai, foră licitatiune publica, pre maiestru, care se lucre; si asiā gardul bisericii constă 375 fl. v. a. La Pasca a pusu cu comitetului 1 lb. de luminari de cera cu 1 fl. 15 cr. v. a. precum tōte vom adeveri la timpulu seu.

Si aci va fi loculu se spunem, cumca am datu plansore a supr'a docintelui localu la v. Consistoriu, acesta a ordinat de membrii ai comisiunii pre dlu de Fogarasi si pre inspectorele scolariu dlu Calaceanu. Candu a esit u comisiunea afora pentru investigatiune, ea s'a incredintat cu poporul are dreptu; insa poporul strigă unanim că docintele loru e turbulatoriulu in satu, si că ei nu-lu mai potu suferi, deci poftau de la comisiune ca ea de locu se-lu indeparte, si abiā a succesi dlu Fogarasi prin blaud'a vorbire a intōrc poporul interitaru de la acea ideia si a-lu face se ingadu pana se va deschide altu postu. Cu atăta dlu Fogarasi a plecatu a casa.

Dar dlu inspectore scol. Calaceanu a acceptat pana s'au resfratò ómenii catra case, si atunci a tienut i essamenu foră de comună, si pe urma nu numai că a remas la prandiu si cina la docintele, ci si cortelul si-a alese acolo, unde lumin'a tōta nōptea li-a arsu in chilie. Noi nu voim a ne atinge de onoreea nimenii, numai am avutu de a observa ca ómeni prosti, dura cu cunoscinta sanetosă, că nu pricepeam, ce va se dica, a asteptă pana se se duca ómenii a casa, si atunci a tiené essamenu foră de comună? Asemenea ni s'a imparutu siodu, că inspectorele scolariu, venit u pentru essamenu, se prandișca, se cine si cortelul se-si ié la docintele! **)

Cumca preotulu Stoianovicu ar fi venit u beatu la essamenu, pre facia declarău de unu ne-adeveru reputatiunii, si acăstă vom adeveri.

Temisiore, in 3 maiu 1871.

Domnule Redactoru! Congregatiunea comitatului timisiorei a decisu in siedinti a sa din 1. maiu a. c. a intempiu cu pompa mare pre nou-numitului comite supremu Sigismundu Ormos domineca in 14 maiu.

Scopulu nostru nu este a descrie programul de intempiunare, căci acela nu ne interesează, ci a descrie medilōcele de cari se folosește diregatorii cercuali pentru d'a poté arangiat o intempiunare cătu se pote de numără. — Spre acestu scopu domnii solgabirei, ca se-si faca merite naintea noului stepanu alu comitatului nostru, au conchiamat u pentru toti judei comunali si-lu de mandat, ca se compuna banderile romanesci, si cu flamure facute pre spesele comunali, se-le conduce naintea marelui stepanu; si pentru fiesce-care cărătreiu

*) Dar ore, dupa ce precum si insive spuneti, precum am avutu ocazie a vedé si din reporturi oficiale, poporul condusu de cei cu influența in satu, a nevalitu a supr'a comisiunei, si li cerea cu inversiunare, ceea-ce nu li stă in potere se faca, ér unii mărsere pana a-i vatemă in fapta: dlu inspectore mai poate affă consultu se tienă essamenu publicu in presinti a unei atari masse turbulente? — Oře si pre acestia Andreescu se-i fia turburatu? — Ei, ei, fratili; voi nu bagati sém'a cum inasei vorbile DVostre vi acusa partit'a. Fiti buni si ignoreti, că noi nu suntemu preocupati nici intr'o parte si n'avem altu interesu si alta dorintia decătu — ca se incete o data imparechiarile, desfreul, hotările in acea frumosă comunitate; noi iubim poporul peste tōte si-i vremu fericește, si pentru aceea din totu susfletul urim pre amagitorii si corumpatorii poporului — fia ei serbi și romani. Dar Vi repetim, că urtele fapte ce se petrecu in Chesintiu, ne-avem umplutu de mahuire si — ne dōre adancu candu ni se spune, că la DVostre fiului lui Ddien de s'ar pogori din ceriu ca se se invente spre bunu' nătielegere si pace si iubire creștină, — nici de acel'a nătăi ascultă, ba s'ar afă multi cari si pre acel'a l'ar insultă si vatemă! — Noi nu suntemu ne-amici serbilor; am dovedit u acăstă o'do suta de ori: dar suntemu si vom fi pururiā ne-amici ómenilor rei, ómenilor foră de lege, ori de ce néamu ar fi ei. Ve rogămu déci, — pentru numele lui Ddieu, dati toti eei buni man' fratișca si faceti se incete o data cérta ce sfasia si compromite întrăga comun'a. —

R ed.

se se assignedie éra din cas'a comunala căte doi florini v. a. pre diua. Parada la poruncă, de sila bucurosu. Astă este manier'a, liberalitatea guvernului magiaru! —

Cum se nu fia poporul romanu se-raen, déca si pentru intimpina rea domnilor unguresci, din poruncă trebuie se cheltuiescă mili si mili! Mori Murányi, — poporul trebuie se-lu planga si se plătescă; — trecă pre aci unulu-altulu ministru ungurescu: poporul fui silitu si li face parada scumpa, si li areta multumire, candu inim'a i plange. Éta libertate, constitutiune ungurăsca!

Acuma abstragendu de la tōte aceste a busuri, se ni permita domnii stepanitori a i intrebă: ce voiesc densii prin astfel de intempiunari fortate? Voiesc ei se demustre lumiei, că romanii consumtiesc cu politică guvernului de astădi?

Déca voiesc acăstă, atunci se insielă forte, pentru că consumtiera unei națiuni nu se pote constată prin banderile romanesci compuse la poruncă dlu solgabirei, ci prin ablegatii sei națiunali. — Déca deci prin abusuri nu se pote insielă si seduce lumea, apoi pentru mai despăsire poporul de sudorea lui, pentru ce ce-lu impedece de la lucrul seu de campu? de ce nu-i dan pace se-si planga amarulu in colib'a sa?

Mai multi necagiti.

Pentru nefericitii francesi.

Din Lugosiu, prin rss. dnu canonie M. Nagy, ni s'a tramsu a cinci-a seria de colecte, in sum'a de 32 fl. 64 cr. v. a. la carea au contribuitu:

Prin dlu colect. Georg. Telescu.

Din Vermesiu: Georg. Telescu par. Ernestu Bergmann, unu caletoriu, căte 1 fl. Vas. Popoviciu, par. Aug. Dragoescu, Const. Marinca, căte 50 cr; Pet. Popescu, Pet. Toma, G. Boeriu, P. Giuciu, J. Lagas, Toma Dregă, căte 40 cr. Const. Petcu 30 cr. Lucretia Telescu, J. Mamulu, J. Dragoescu, Pav. Purdea, Ign. Bulicu, J. Lacu, Jac. Bulicu, G. Stanciu, căte 20 cr. Nic. Ligezanu, Achim Ramnentiu, Const. Danu, Jos. Azuga, Pav. Azuga, J. Covaciu, Pera Albu, Jova Albu, J. Todoru, Con. Lacu, J. Jurca, Parasch. Jurca, Iocanica Cretiu, Georg. Tiaranu, căte 10 cr. — Sum'a 10 fl. 20 cr.

Din Jersigu: Stolnicki Odilo 2 fl. Eug. Georgeiu, par. Jac. Parna, Gaál Miklos, Lászlóffy Antal, căte 1 fl. Vidu Guga, unu nedescrivetu, căte 50 cr. Traila Binta 14 cr. — Sum'a: 7 fl. 14 cr.

Prin dlu colect. Vas. Crisanu.

Din Bătesci: Vas. Crisanu, not. 1 fl. Dion. Jonutioniu 50 cr. Pet. Raduloviciu, 30 cr. Pet. Ursulescu, Nic. Cernescu, J. Ursulescu, Jos. Cernescu, Assentie Popoviciu, căte 20 cr. J. Cosmescu, Jos. Petrescu, Vas. Calimanu, Dion. Cernescu, Jos. Craciunescu, Pet. Dragomiriu, J. Ursulescu, Jos. Cissiu, Pet. Munteanu, Vich. Balintoni, Ilie Ursulescu, Gavr. Curteanu, Pet. Vetea, Vas. Covaciu, Pet. Ursulescu, căte 10 cr. G. Zamfiru, Ad. Marinescu, Tim. Filiponiu, Ars. Costa, căte 5 cr. — Sum'a 4 fl. 50 cr.

Din Brazova: Ad. Tustianu, 50 cr. Laz. Mestecaneanu, 20 cr. Vas. Anutii, 10 cr. Ad. Grozescu, Jos. Repaltianu, J. Matuca, căte 5 cr. — Sum'a: 95 cr.

Din Jupanesci: Ilisie Marinconi 30 cr.

Din Luncani: Ominy Johann 1 fl. Flora Dumitrescu, 50 cr. J. Jovanescu 30 cr. Toma Samfirescu, 20 cr. Toma Streianu, Vas. Streianu, Dum. Dumitrescu, G. Samfirescu, Fil. Samfirescu, Savu Martinconi, Dum. Marinescu, Part. Marinescu, Pet. Joanescu, Mart. Marinescu, Teodoru Dumitrescu, Serafim Dumitrescu, J. Munteanu, căte 10 cr. — Sum'a 3 fl. 30 cr.

Din Branesci: Josif Deutsch 1 fl. Dim. Batintiu, Glig. Capotescu, Const. Barbosu, căte 20 cr. Dum. Zsurită, Glig. Latiu, I. Lupulescu, Jos. Moldovanu, Mich. Capotescu, Jos. Istvanescu, G. Mihaiescu, J. Cereanu, Glig. Cereanu, Jos. Opritescu, Filipu Opritescu, Atan. Capotescu, Jos. Juisca, Dum. Olariu, Dion. Olariu, Todoru Vinca, Const. Vinca, Glig. Olariu, G. Capotescu, Nic. Barbosu, Pet. Barbosu, Dum. Barbosu, Bucuru Barbosu, Dum. Marinescu, Ales. Jivulescu, Maria Muanteanu, Paunu Vinca, Jos. Vinca, Jos. Barbosu, Georg. Capotescu, Ilie Marinescu, Zarie Marinescu, G. Capotescu, Dum. Jenuica, Jos. Capotescu, J. Capotescu, Paunu Barbosu, Joach. Calimanu,

Vas. Craciunescu, Pet. Balintoni, J. Fratiescu, Dion. Fratiescu, Janu Capotescu, Nic. Podariu, Gavr. Barbosu, Glig. Barbosu, căte 10 cr. Arsenie Capotescu 5 cr. — Sum'a 6 fl. 25 cr.

Din comun'a Harmadie, cottulu Carasiu-lui, prin dlu adv. Const. Radulescu, ni s'a tramsu o suma de 6 fl. 76 cr. v. a. la carea au contribuitu urmatorii:

Vas. Draghiciu, par. Gavr. Neagoe, jude, J. Sanca, inv. Laz. Cucu, padur. toti căte 50 cr. Il. Munteanu 45 cr. J. Olariu, N. Rosiu, St. Stanciu si G. Enescu, căte 20 cr. C. Grasu, S. Micsia, Tr. Munteanu, C. Oprea, J. Damenescu, J. Grasu, Dem. Nesagoe, P. Grasu, Dem. Pavel, T. Rosiu, Fl. Grasu, Dem. Grasu, J. Micsia, N. Damianu, Ioanu Enescu, Laz. Dragujianu, Dam. Laudatu, Isdr. Tabla, G. Neagoe, Nastasia Popoviciu, G. Enescu, Dr. Enescu, Jos. Bancu, J. Enescu, Dem. Stanciu, C. Mancie, Dem. Stanciu, J. Neagoe, C. Tabaru, J. Baba, J. Savu, J. Tislaru, Dr. Sayu, si P. Stanciu, căte 10 cr. J. Popoviciu 6 cr. J. Grasu 5 cr.

Din comun'a Sieprensiu, cottulu Aradului, prin dlu not. Jos. Vuculescu, ni s'a tramsu o suma de 5 fl. v. a. la carea au contribuitu urmatorii:

Joane Per, poses, 2 fl.; Jos. Vuculescu, not. si I. Hentiu, econ. căte 1 fl.; P. Antonescu, adj. not. si M. Stana, jude com. căte 40 cr.; M. Suciu, inv. 20 cr.

Din comun'a Nadlacu, cottulu Cianadului, ni s'a tramsu, ca adunata cu tasulu prin dlu preotu Vic. Marcoviciu, o suma de 10 fl. v. a.

Aceste liste la olalta dau o suma de 54 fl. 40 cr. v. a.

Redactiunea.

Concursu.

Pentru ocuparea postului investitorescu in comun'a bisericăsca Jezvini, se deschide concursu pana la finea lui maiu s. v. 1871.

Doritorii de a ocupă acestu postu au se si tramsu recursele loru scrise cu propriu'mana, si utilizate catra Comitetul parochiale din Jezvini, la inspectiunea cercuale de scole a Temisiorei, in cari vor avea se documenteze, că au absolvit cu succesu bunu preparandu si au testimoniu de cualificatiune.

Cu acestu postu sunt legate urmatōriile emoluminte: 90 fl. v. a. 36 cubule de grâu si totu atăte de cuceridu 90 lb. de clisa, 72 lb. de sare 14½ lb. de luminări 7½ stangeni de lemn, 2 lantie de aratura si atăte de livada; cortelul liberu cu 2 lantieri si cu gradina de legumi si inca ½ lantiu de gradina afora.

Din siedinti a Comitetului parochiale, tie-nuta in Jezvini, in 18 aprilie 1871.

1—3 Dr. Vasiciu, m. p.
inspect. de scole cercuale alu Temisiorei.

In contilegere cu Comitetul parochialu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii gr. or romane din Biserica-alba (conf. milit. serbo-banaticu), se scrie concursu, cu terminulu pana in 31 maiu a. c. st. v.

Cu acăstă parochia sunt impreunate ur